

havde været, at hvis der ikke var afgørende forskel på de to kamre — en forskel, der gav sig udtryk i forskellig valgmode, valgretsalder, opløselighed m. m. —, og hvis de to kamre ikke fuldtud blev ligestillet, burde man ikke opretholde en tokammerordning. Kommissionen havde ikke i andre lande fundet tokammersystemer, som skønnedes egnede til at blive overført til danske forhold, og da den norske forfatning havde sin særlige historiske begrundelse, havde interessen samlet sig om den finske rigsdagsordning. Man havde dog været betænkelig ved at lade et udvalg svarende til det finske „stora utskottet“ behandle alle lovforslag inden deres første behandling i rigsdagen, da offentligheden derved ville få vanskeligt ved at følge rigsdagens arbejde, og det suspensive veto, der i Finland er tillagt en trediedel af rigsdagens medlemmer, fandt man det ikke ønskeligt at efterligne, fordi lovgivningsarbejdet derved kunne væsentligt forsinkes. Der havde derfor i kommissionen været flertal for en *ren etkammerordning*. Statsministeren gjorde opmærksom på, at diskussionen om et- eller tokammer var begyndt allerede før junigrundlovens tilblivelse, og at tankegangen hos flere af grundlovsfædrene var gennemsyret af en mistillid til almuen, som imidlertid efter historiens vidnesbyrd havde savnet grundlag. „Der gives vist ikke eksempler på overilede eller mindre velovervejede beslutninger i folketinget.“ Statsministeren pegede også på, at der gang på gang havde været forslag fremme om et etkammersystem — at partiet venstre således under forfatningsforhandlingerne i 1939 gik ind for en rigsdag bestående af eet ting —, og tilføjede: „I så godt som alle de år, jeg har haft den ære at være medlem af dette høje ting, har vi rent faktisk haft en etkammerordning.“

Den betydningsfulde opgave, som havde været tiltænkt landstinget: at det skulle hindre et mere tilfældigt folketingsflertal i at gennemføre en lovgivning, som ikke havde fornøden tilslutning i befolkningen, havde landstinget ikke kunnet løse. Kommissionen havde derfor foreslået at åbne adgang til *folkeafstemning* om sådanne omtvistede love, og kommissionsflertallet mente ved de herom optagne regler at have skabt en garanti for, at et tilfældigt rigsdagsflertal ikke kunne vedtage en lov af vidtrækkende betydning imod vælgernes ønske. Man kunne naturligvis ikke vide, hvor ofte der ville blive afholdt folkeafstemning, men statsministeren følte sig overbevist om, at tanken om en sags eventuelle udsendelse til folkeafstemning ville have betydelig forebyggende virkning og således virke som en effektiv beskyttelse for mindretallet, ligesom han var overtydet om, at en sådan ordning var at foretrække for det udsættende veto efter finsk mønster.

Medens kongen hidtil havde sammenkaldt rigsdagen, skulle denne fremtidig træde sammen af sig selv, og inddelingen i rigsdagssamlinger afløstes af „rigsdagsåret“, så at rigsdagen altid